

06.10.2025, українська література, 10 клас.

тема Микола Гоголь, повість “Тарас Бульба”. Сюжет твору.

1. Повторимо теорію літератури. Що таке сюжет твору? Прочитайте та запишіть у зошит.

Сюжет твору — це сукупність подій, які пов'язані причинно-наслідковими зв'язками, розкривають характери персонажів і головну ідею твору, а також подаються у певній послідовності, яка може порушувати хронологічний порядок подій. Це основа будь-якої історії, що рухає її вперед через конфлікт, напругу та розв'язку, створюючи емоційне враження у читача.

Структура класичного сюжету:

- **Експозиція:** Знайомство з героями, місцем дії та обставинами, що передують конфлікту.
- **Зав'язка:** Подія, яка розпочинає основний конфлікт і стає поштовхом до розвитку дії.
- **Розвиток дії (кульмінація):** Найвища точка напруги, де конфлікт досягає свого апогею.
- **Розв'язка:** Вирішення конфлікту, завершення основних подій та підбиття підсумків.
- **Епілог (за потреби):** Повідомлення про те, що сталося з героями після розв'язки.

2. Сюжет повісті “Тарас Бульба”

Сюжет повісті «Тарас Бульба» оповідає про пригоди українського козацького полковника Тараса Бульби та його синів, Остапа й Андрія, на тлі боротьби козаків проти польської шляхти в першій половині XVII століття. Повість починається з повернення синів Тараса з бурси, їхній вступ до козацтва та похід на Запорізьку Січ. Згодом брати опиняються по різні боки конфлікту: старший, Остап, залишається вірним козацтву та батькові, а молодший, Андрій, закохується в польську дівчину, зраджує козацьку справу та гине від руки Тараса. Повість закінчується героїчною загибеллю Тараса Бульби під час бою, уславляючи патріотизм і відданість рідній землі.

Основні етапи сюжету:

- **Зав'язка:** Повернення синів Тараса, Остапа та Андрія, до батьківського дому після навчання в бурсі.

- **Розвиток подій:**

- Подорож братів на Запорізьку Січ, де вони стають справжніми козаками.

- Напад польської шляхти та початок військових дій, що спонукає козаків вирушити на боротьбу за рідну землю.

- В облозі поляками Дубно, де Андрій зраджує козацьку справу заради коханої, але гине від руки батька.
- **Кульмінація:** Загибель сина Остапа, а потім і самого Тараса Бульби, який до останнього бореться з ворогами, але гине.

-
- **Розв'язка:** Смерть Тараса, яка символізує трагічну долю козацтва та загибель справжніх героїв заради слави та Батьківщини.

-

Д/з прочитати сюжет твору, передивитися ілюстрації до сюжету.

Дякую.